

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Obupna sredstva.

Ni je stranke na celem svetu, katera bi tako brezstidno kazala da nima nikacih npravnih, nikacih poštenih smotrov pred očmi, kakor kranjska klerikalna stranka. Povsod se sicer opaža, da stranke, kakor začne ginevati njihova politična veljava, segajo tudi po obupnih sredstvih, samo da si ohranijo moč, ali vsaka gleda vendar na osebno dostojnost svojih ljudi, vsaka računa z ljudskim čustvom za poštenje. Le naši klerikalci ne. Ti so se do cela odvadili političnega poštenja, in se v političnem boju poslužujejo že najzaničljivejših sredstev.

Pri naših klerikalcih je postalo demagogično ščuvanje vodilno načelo, kakor pri ljudeh, ki smatrajo politiko samo za poklic, pri katerem se da kaj zaslužiti, glavno orožje pa sta postala laž in obrekovanje.

Zdaj našim klerikalcem tudi klevečanje po cerkvah več ne zadostuje. Spoznanje, da pri ljudstvu nimajo zaslonbe, da jih ljudstvo samo zaničuje, jih je nadalo z bojznijo za mandate in s tem za moč in vsled tega so začeli z veliko vnemo prirediti po raznih krajih shode. Na ta način mislijo, da ohranijo ljudstvo v svojih zanjkih, da je vzdrže priklenjeno na farovski verigi, in da mu bodo še nadalje praznili žepce. Ti shodi so samo dokaz, da teče klerikalcem že voda v grlo, kajti sicer bi jim zadostovali vsakonedeljski politični govori po cerkvah.

Kdor misli, da se na teh shodih razpravlja o politični in gospodarskih vprašanjih, se jako moti. Na teh shodih se dela samo reklama za klerikalno gospodarsko organizacijo, poleg tega pa se na vse mogoče in nemogoče načine obrekuje napredna narodna stranka.

Častikraja je sicer specialiteta, katera se v naši duhovniški stranki goji s posebno ljubeznijo in izvršuje s pravo virtuoznostjo, toda za častikrajo treba imeti kaj materiala. V tem oziru pa se imajo klerikalci

boriti z velikim nedostajanjem. Ti vražji liberalci so pošena narodna stranka, in ne more se jim do živega, kajti „nemškutarstvo“ narodne stranke je tako neumna fraza, da se tudi zadnjega mežnarja več ne prime.

V tej stiski za podlago častikraje so si klerikalci najeli človeka, ki je na shodu v Lescah baje zaklical „Avstrijanstva ne maramo“. Dasi je po očitvidnih dokazih, da se te besede niso izrekle iz neklerikalnih ust, se vendar klerikalna stranka trudi, da bi ta klic izkoristila zoper narodno stranko, in da bi ž njim osumnila patriočno mišljenje naše stranke. Dr. Šusteršič je to zdaj kar dvakrat zapored poskusil. Najprej na preklavernem občnem zboru katoliškega političnega društva, — kjer je take otrobe vezal, da ga je bilo sram, priobčiti svoj govor doslovno — in v nedeljo na shodu v Rovtahn. Na obeh teh shodih se je dr. Šusteršič pokazal v najžalostnejši luči, pokazal je namreč, da je brezobrazen demagog najnižje vrste.

Kdor ga le količkaj pozna tega moža, tisti ve, da je patriočen samo zato, da bi mogel denuncirati in obrekovati. Naše stranke patriočno mišljenje je tako zvišeno nad vsak dvom, da bi se morali osebno ponižati, ako bi se hoteli braniti proti natolcevanjem kakega dr. Šusteršiča. V tem oziru ne bomo izgubljali nobene besede, najmanj kadar bodo prihajala sumničenja naše lojalnosti iz vrste onih ljudi, kjer so zanimive anekdote s cesarskega dvora predmet vsakdanjih razgovorov.

Povrnili smo se k tej zadevi sploh zato, da pribijemo infamnost, s katero skuša klerikalna stranka njej neljube osebe sumničiti. Vidi se namreč, da bi klerikalci radi prišli na glas, da so oni jedino patriočno misleči ljudje v deželi, vsi drugi pa veleizdajalci in žalilci cesarja. V to svrhu je provzročila v Lescah medklic „Avstrijanstva ne maramo“, s katerim zdaj krošnjari dr. Šusteršič po deželi, in nekaj podobnega so poskusili tudi te dni.

Čitatelji naši se gotovo še spominjajo shoda v Vevčah, ki se je zaključil z napadom na socialnega demokrata Kocmurja. O tem shodu je „Slovenski List“ v št. 26, z dne 30. junija poročal mej drugim: „Ljubljanski socialni demokrat Kocmur je ob živio-klicu dr. Kreku začel vpiti, da bo cukur še dražji“.

Poštenjakom klerikalcem se je zdelo to primerno, da bi iz tega konstruirali malo žaljenje Veličanstva in Kocmurja po krivici spravili v nesrečo. Poslali so v petek zvečer nekega plačanega klerikalnega agitatorja v Vevče, ki je nagovarjal obtožence, ki so radi napada na vevškem shodu imeli v soboto obravnavo, naj se tako zagovarjajo, da je Kocmur ravno takrat, ko je govornik Bricelj pozval navzoče, naj zakličejo Nj. Veličanstvu trikrat Živio in Slava, zaklical: „Le vpijte, boste pa cukur dražje plačevali“.

Dotični agitator si tega satansko zlobnega naklepa gotovo ni sam izmislil, nego ga je kdo izmed klerikalnih kolovodij naučil, kako naj obtožence pripravila, da se operejo, in da zajedno po krivici obdolže Kocmurja žaljenja Veličanstva. Pripomni uo, da imamo priče, ki so vsak čas pripravljene potrditi, da je dotični agitator res tako instruiral obtožene vevške klerikalce. Sicer pa upamo da se ta stvar sodnim potom dožene. Vsled sobotne obravnave se namreč začne proti neki klerikalni priči preiskava, ker je na sumu, da je storila krivo prisego, a zato preiskava ne bo brez pomena, če se uvažuje, da je poseben agitator pripravil obtožence, kako naj govore.

Ta novi slučaj v zvezi s slučajem v Lescah nam kaže moralno popačenost klerikalne stranke v celi njeni nagoti, nam kaže, da je tej stranki tudi najpodlejšje sredstvo dobro, in kaže nam, kako na umeten način vstvarja medklice, da bi mogla potem njej nasprotnim strankam krasti čast in jih sumničiti. In s tako svojatjo moramo voditi politični boj!

V Ljubljani, 10. julija.

Ropanje otrok.

12. junija okoli 1. ure popoldne je prišel na dvorišče žida Leiba Kornreicha v vasi Mala (tudi Kamieniec imenovani) kmet, ki je zgrabil 14letno Blime Kornreich ter jo odvedel v sosednjo vas Siedliška k župniku. Vzlic temu, da sta šla oče in mati s svojima hčerama po odvedeno dekletu, je nista dobila, nego so ju zbrani katoliški kmetje celo s silo zapodili. Vzlic temu, da se je Kornreichov odvetnik obrnil do namestništva, do okrajnega glavarstva, do državnega pravdnštva in do orožništva, ni dobil oče niti do danes svoje hčere. Župnik je noče dati in jo je morda oddal že v samostan. Rop te deklice je tekom kratkega časa že tretji. Židu Aratenu so odvedle nune hčerko, katere ni dobil nič več vzlic temu, da se je obrnil Araten do vseh oblastnj, do ministrstev in končno celo osebno do cesarja. In iz Bosne so odvedli neko mohamedansko deklico v samostan v Dalmaciji, ne da bi mogel oče še kdaj videti svojo uropano hčer. Pred vratmi župnišč in samostanov se torej neha v Galiciji in Dalmaciji veljava avstrijskih zakonov. Naša oblastva, ki so sicer toli energična in nagla, so menda nakrat brez moči, ako treba pomagati starišem, katerim so župniki ali nune ukradle hčere. Vse instance od orožništva pa do ministrstev more po kolenih oblesti takle nesrečen oče, proseč pomoči — zaman... Zares, kaj tacega je možno le v Avstriji! Pri nas se smatra ropanje židovskih in mohamedanskih otrok bogudopadljivo delo, katerega ne more kaznovati nihče na svetu. Nasilno spreobračanje otrok drugih ver v katoličanstvo v Galiciji in Dalmaciji ni zabranjeno. Zares, končno moramo vendarle verjeti, da se posvetna moč neha pred vratmi samostanov. Ako se odvede na Balkanu kako albansko ali macedonsko dekletu, so vsi diplomatje pokonci, in sultan ima takrat slabe dneve. Ako pa se v Avstriji sredi belega dne odvajajo deklice siloma v župnišča

LISTEK.

Prvikrat med Kočevarji.

Toplice, pod lipo sredi trga.

Pri nas v Toplicah je še „niks tajč“, kljub znanemu dopisu s Koroškega.

Podlistkar v „Slovenskem Narodu“ je bil pozabil povedati pikantno anekdoto o nekem tu, bivajočem vojaku Slovencu, ki je lezel po stopnicah zdravilišča iz pritličja v prvo nadstropje. V sredi, kjer se stopnice obrnejo, je velikansko zrcalo, in ko pride omenjeni vojak predenj, meni, da je srečal svojega sotrpina, ga pozdravi in nagovori. Ker pa iz zrcala ne dobi odgovora, reče: „Niks tajč“ in gre dalje svojo pot.

Podobno se je godilo neki krošnjarici, ki je obstala pred omenjenim zrcalom in prašala svojo dozdevno tekmovalko, po čem prodaja jajca. Seveda tudi ona ni dobila zaželjenega odgovora in bržčas si je mislila, da je ona v zrcalu Kočevarica, ker je ne razume. V Toplicah sicer govorimo vse mogoče jezike, še celo *καλλὰ καλλὰ*, a zato ostanemo vendarle dobri narodnjaki, za tuje „cagarje“ se pa ne zmenimo.

Dobro uro od tod so pa že pravi Kočevarji in sicer, kdo bi si mislil, ne na znani planoti, nego v dolini, ki je obrnjena proti Soteski. Mislim, da je ta kočevska

dolina še malo komu znana, zato naj jo nekoliko razglasim po svetu.

Pot v njo nas vodi nova cesta (stara drži iz Toplic skozi Sušico na Laze in Semič) mimo vasice Sela v Podturn. Ob njej je napeljan „Kulovčev vodovod“ v Toplice, ki zajema Podturnom najizvrstnejšo vodo, a položen je tako plitko, da se voda skoro popolnoma segreje, predno pride v Toplice. Voda je zajeta iz strašno globokega izvirka sredi Radošičinega vrela in turbina jo goni na sedlo blizu topliškega pokopališča. Koj nad vrelom Radošice so v gozdu skriti ostanki gradiča Rožek, katerega Valvazor v svoji topografiji zelo hvali. Od njega stoji le še jeden stolp (od zadej) in zato ima spodej stoječa vas ime „Podturn“. Kakih deset minut od nje proti Soteski je imenitna ledenica, ki je pa prav za prav le dolg, precej visok hodnik brez kapnikov. Tudi ledu ni v njej; ali dokler je bila pivovarna v Soteski, je služila ta votlina za pivno klet in tudi iz Toplic so vozili sodčke v njo hladit, kadar jim je ledu zmanjkalo. Pred votlino je zelo lep senčen prostor, pripravljen za ljudske veselice; poprej sta bili celo dve kegličji tam.

Iz Podturna se obrne cesta skoro naravnost proti jugu. Dolina nima nič slikovitega; le na levi strani se kaj lepo predstavlja cerkvi sv. Trojice na Cerovcu in M. B. dobrega sveta pod

Vrhom (Rigel). Poslednja je zelo masivna zgradba in spada k fari v Poljanicah (na špeciální karti je napačno pisano „Poljane“ nemško Pölland). To je prva kočevska vas in kaže zelo otožno lice, ker je pred kratkim pogorela. Med prebivalci je mnogo bivših ciganov, katere je prejšnji okrajni glavar „panal“, da so postali pridni kovači in še celo poljedelci.

Slabe pol ure od Poljanic je zaselek Občica (Krapfleren). Po dolini teče precej hitro Čremošnica, katero pa Kočevarji le „Wildbach“ imenujejo; (na karti je zapisan tudi izraz „Liskavoda“). Po vsem vzhodnem, precej strmim obronku (takoimenovanem „Trškem rebru“) stoji zidanica pri zidanici, katere so si postavili Kočevarji, kateri imajo svoja stanovanja po več ur daleč kje na Kočevskem, celo v okolici mesta samega. Zidanice pa so prirejene tudi za prenočevanje in za večtedensko bivanje. Nekdaj je bilo pač veselo in vse živo po teh zidanicah ob času trgatve, a sedaj je vse prazno in pusto. Nekdaj je bilo vina kot vode, da si lahko za 2½ gld. celo vedro kupil, a zdaj raste plevel in osat med uničenimi trtami. Te zidanice se vlečejo dobro uro daleč do konca Stare Žage in imajo skupno ime Nova gora.

V Občici je glasovita gostilna „Zum Felsenkeller“. Njen lastnik pravi, da ra-

zume slovenski le za kmete, „bäuerisch-slovenisch“. Kmalu nad Občico se dolina znatno stisne. Cesta je precej napeta in vodi nad žagami (pred petnajstimi leti je vodila še skozi Novo goro). Desni (zahodni) obronek je ves z gostim jelovjem porasten, na vzhodnem pa se opažajo še vedno zidance. Tu je dolina zelo slikovita, zlasti imponujejo drzno postavljene žage globoko pod cesto. To so prav znatna in lepa poslopja, ki se kar zaporedoma vrste. To kaže, da daje lesna obrt še prav lep dobiček Kočevarjem. Izmed Slovencev se v topliški okolici nihče ne peča s to obrtjo. Kako dobro bi bilo, če bi železnica po tej dolini tekla na Črnomelj!

Koncem Stare Žage se dolinica zopet nekoliko razširi, da ima sredi nje nekaj travnikov zadosti prostora. Ravno pred nami stoji na nekem ključu cerkev sv. Ivana na Taboru (Neutabor). Cesta se zavija na desni strani precej strmo po vlažnem svetu (tudi poleti ni nikoli suh) proti Čremošnicam, potok pa prihaja v globokem jarku na levi strani naravnost izpod omenjene vasi. Koj pri svojem izviru za vasjo je tako močen, da goni že več mlinov zaporedoma. Cesta se še vedno vzdiga proti Brezju (447), potem pa začne padati Blatniku in Semiču. Blatnik je zadnja kočevska vas na tej strani, Kot je pa že zopet slovensko selo.

K imenu Čremošnice je treba pripom-

5h 3/4

ali v samostane, se ne zgodi ničesar. Kar pa se je zgodilo v Dalmaciji in Galiciji, se more zgoditi tudi pri nas, in prav lahko se zgodi, da odvede kak posvečen ropar hčerko kakega „brezverskega“ liberalca siloma v samostan. Da, daleč smo že v naši ljubi Avstriji!

Anarhija mej franc. vojaštvom.

Razmere med francoskim vojaštvom postajajo skrajno sumljive in za republiko naravnost nevarne. Vojni minister Gallifet je moral prestaviti celo vrsto puntarskih politikujočih generalov, upokojiti predsednika generalnega štaba in vrhovnega poveljnika. Sedaj pa se poroča, da je moral upokojiti še polkovnika Bougona I. kirasirskega polka. Tudi ta polkovnik se je ustavljal odredbam vojnega ministrstva ter je razžalil nekega častnika pri vojnem ministrstvu. Misija vojnega ministra Andréja postaja vedno težavnejša. Najvišji častniki revoltirajo. Ako se razširi uporni duh tudi med nižje častništvo, se morejo začeti majati stebri republike. No Waldeck-Rousseau je šele nedavno izjavil v zbornici, da ni mož, ki bi se dal ostrašiti, nego bo hodil energično svojo pot. To mora Waldeck-Rousseau tudi storiti, sicer so ure republike štete!

Vojna na Kitajskem.

Čudno je, da še doslej ni povsem zanesljivega in detajliranega poročila o klanju v Pekinu. Nekateri brzojavke poročajo, da krščanski Kitajci skrivaj podpirajo pekinske tuje, in da so bila 4. t. m. poslaništva še nepoškodovana. Toda te vesti si ugovarjajo z drugimi vestmi, ki javljajo, da se je vršilo klanje v noči od 30. junija do 1. julija, ter da so bila takrat porušena in požgana vsa poslaništva. Vsekakor gledé usode poslanikov še ni popolne jasnosti. Tudi o usodi cesarice-vdove ni zanesljivih poročil. Prej se je poročalo, da se je poskušala zastrupiti kakor cesar, a da se ji je samomor ponesrečil ter da je zblaznela. Sedaj pa je došla z avstrijske bojne ladje „Zenta“ vest, da je cesarica-vdova zapustila Pekin. Toliko je gotovo, da vlada v Pekinu cela anarhija. Princ Tuan je nasilen, krvoločan usurpator, proti njemu je nastopil princ Čing ter pripeljal več čet, da brani tuje. V Pekinu sta torej dve kitajski stranki, ki se pobijata. Boksarji so se izkazali navadne razbojnik, katerim je politika mala briga. Boksarji so namreč ponorili in oropali več odličnih Kitajcev, dasi so bili tujcem sovražni. Tako na pr. je padel pod meči boksarjev skrajno reakcionarni in tuje besno sovražeci Hsutung, cesarjev varuh, in z njim 300 sorodnikov in uslužbencev. Boksarji ropajo tudi po kitajskem ozemlju Pekina ter ne delajo nobenega razločka. General Nih je padel v nemilost ter so ga vrgli v jčo. Menda se je zagrešil s tem, da ni vzel Tsientsina, kamor maršira sedaj general Maj z 10.000 možmi kitajske vojske. Bil pa je baje tudi Maj že tepen in se bode njegova vojska

niti, da od besede „čermuha“ (prunus padus), ali pa od črmoška, črnovka (leuciscus rutilus, die Plötze). Znano je, da se nahajajo druge Črmošnice tudi v fari Stopič pri Novem mestu, in Čeremošno je kraj severno od Lodzka na Poljskem.

Jasno je, da so se Kočevarji naselili ob Črmošnici le zaradi lesne obrti in zaradi vinogradov v Novi gori. Med svojimi slovenskimi sosedi niso nič kaj na dobrem glasu, kajti imajo jih za „cigane“, v tem smislu namreč, da radi koga „ociganijo“, ali „varalo“ prodajajo (glej Zupančičevo pesmico!) Ta slabi glas izvira še iz onih časov, ko so Kočevarji še po svetu krošnjari in svoj „hoch oder nieder“ uganjali. Tedaj so si zaslužili (?) lepe krajcarje, in zato vidiš povsod po Kočevskem same lepe hiše. „Oh, zdaj pa nikdar, nikdar več; vse veselje preč, je preč!“ Vsi krepki možki in vsa dekleta, če imajo le količkaj čeden obraz, se sele v Ameriko in če bo to vedno tako trajalo, se bo v kratkem času na Kočevskem (pa tudi drugod po Dolenjskem) zmanjšalo prebivalstvo vsaj za polovico, če ne več.

Zanimivo je, kako je neka Kočevarica pripovedovala o svoji selitbi v Ameriko. Povrnivša se, je o tem takole pripovedovala: „Zuerst habe ich a pisl gejoket, dann a vak (ein wenig) gekozelt, dann a pisl gedremelt und so bin ich nach Amerika gekommen!“

Topličar.

bržčas razpustila, ker boksarji izgubljajo pogum. Poroča se tudi, da je rusko-japonska vojska marširala proti Pekinu ter premagala kitajske čete. Kitajci so izgubili baje 1000 mož. Bitka se je vršila pri Huansu, 18 mil južnovzhodno Pekinu. Kitajci bombardirajo še vedno Tsientsin. Baje streljajo z brezdimnim smodnikom prav dobro ter so porušili zopet nekaj železniških prog. Japonska vlada hoče poslati takoj 23.000 mož s 5000 konji. Vse te vesti so došle iz Šanghaja ter so nezanesljive.

Razvitje zastave „Gorenjskega Sokola“.

v Kranju, dne 8. julija 1900.

Nič dobrega ni obetalo černo nebo zadnje dni pred slavnostjo, katera se je minulo nedeljo vršila v prijazni prestolici naše krasne Gorenjske. A v jutro slavnostnega dneva so se „vremena Kranjem razjasnila“, jim solnce žarko posijalo. Veselo vrvenje se je začelo že v nedeljo zgodaj po ljubljanskih ulicah, od vseh strani so donašali vlaki z južnih strani Sokole in druga društva, vsa namenjena k slavnosti bratskega društva v Kranju. Po 11. uri pa so se posamezna društva začela shajati na kolodvoru, od koder se je malo pred 12. uro odpeljal imponanten vlak z ljubljanskimi društvi in došlimi gosti. Ko se je bližal vlak Kranju, zagromeli so topiči, na kolodvoru pa je čakala nebrojna množica ljudstva, domača kranjska in druga že došla gorenjska društva, Sokoli, gasilci, pevci, čitalničarji itd. Ob progi zunaj kolodvora je bila velika vrsta mladine, pozdravljajoča došli vlak z vihrajočimi malimi zastavicami, kar je naredilo na došlece prav presenetljiv vtisk.

Ko so se v dolgi vrsti razredila vsa društva, pozdravil je s toplimi besedami starosta „Gorenjskega Sokola“, brat Ciril Pirc vse došle goste, ki so prihili iz Hrvaške (ki je poslala dva zastopnika „Sokola“ v Zagrebu), iz Primorja, od obali jadranskega morja iz Trsta in solnčne Gorice, iz slov. Štajerj in hrabrega Celja, iz slovenskih mest po vsem Kranjskem, kjer živi Sokolska ideja, pevka društva, vrlo narodno zidarsko in tesarsko društvo iz Ljubljane, akademična društva, čitalnice in vse druge, ki so prihili, da proslave za „Gorenjskega Sokola“ toli pomembni slavnostni dan. Spominjal se je dveh pesnikov-velikanov, ki počivata v Kranju ter zaklical vsem došlim gostom krepke: „Na zdar!“ Odgovoril mu je starosta ljubljanskega Sokola, brat dr. Tavčar imenom društev, da so vsi radi prihili v Kranj, katerega zavedno narodno prebivalstvo je vedno visoko držalo narodni prapor in stalo verno in nevstrašeno na braniku za narodne pravice ter zaklical meščanstvu kranjskega mesta: „Živeli!“ in „Na zdar!“

Na to so se vsporedila vsa društva, in se je pričel slavnostni sprevod v mesto. Bilo je 32 društev in 15 zastav v nastopnem redu: Na čelu kranjska godba, dva gasilna poveljnika na konjih in gasilna društva iz Kranja, Vogelj, Šenčurja in Cerkelj; „Sokoli“ v imponantnem številu, okoli 160 členov in sicer: Ljubljanski, Zagrebški, Celjski, Dolenjski, Goriški, Idrijski, Tržaški, Zagorski; biciklistična kluba „Ljubljana“ in „Ilirija“; Zidarsko in tesarsko društvo iz Ljubljane, čegar čvrsti možaki v ličnih surkicah in modrih srjcah so poleg sokolskih rudečih vzbujali živahno pozornost; moško pevsko društvo „Kranj“ tudi v črnih surkah in plavih srjcah; pevka društva: „Ljubljana“, „Slavec“ iz Ljubljane, „Lira“ iz Kamnika in pevsko društvo iz Litije; akademična društva: „Slovenija“, „Triglav“ in „Sava“; čitalnice: kranjska, ljubljanska, kamniška in škofjeloška in brajna društva: z Bleda, iz Radovljice, Tržiča, Selc in Kranja. Zaključil je sprevod domači „Gorenjski Sokol“. Bil je res veličasten, slikovit sprevod, ki se je pomikal do praznično nakičenega mesta in po glavnem trgu do stolne cerkve in nazaj do mestnega doma, kjer se je vršila prava slavnost razvitja zastave. Mestni župan g. Šavnik z občinskim zastopom je s pristranskimi besedami pozdravil v tolikem številu došle goste, ki so skazali s tem čast čilemu „Gorenjskemu Sokolu“ na dan, ki je zanj tako pomemben. Zahvalil se je starosta ljubljanskega Sokola dr. Tavčar posebno meščanom, ki so okrasili hiše z zastavami in krasnemu spolu, ki je obsipalo društva s šopki in z žarom svojih oči. Vseh 15 zastav se je vstopilo v polukrog v sredo

pa še zagrnena, nerazvita zastava „Gorenjskega Sokola“, katerega starosta jo je po prav krepkem, ognjevitom govoru, mej katerim se je razvila, izročil zastavonoši s priporočilom, naj jo vedno ponosno nosi in čuva, naj bode sveta vsem členom, ki naj v tem slovesnem trenutju prisežejo, ohraniti jo vedno neomadeževano. Zastava sama, za katero so kranjske dame in rodoljubi zložili potrebno vsoto, je krasno delo domače umetnosti in je izdelana v strokovni šoli v Ljubljani, katere ravnatelj je deželni poslanec rav. Šubic. Ko so se bratile vse zastave z novo sestrico mej gromenjem topičev, oglasilo se je tudi nebo samo, ki je z bučnim gromenjem povzdigovalo slovesnost trenutka. Imenom kranjskih dam je izročila gdčna. Pučnikova novi zastavi krasen trak, druge zastave pa so dame okrasile z lipovimi vencii.

Ko je bil končan ta del slavnosti, odkorakala so vsa društva v istem redu do cerkve in v čitalnico. Nebo se je bilo mej tem zatemnilo in odprle so se zopet njegove zatvornice, da se je družba, kar je ni dobilo varnega zavetišča pod krito verando, kjer je bil prirejen banket, razkropila na vse strani. Banket je vsled tega nekoliko trpel, ker na vrtu ni bilo možno sedeti, a vsejedno je zavladala kmalu živahna navdušenost, katero so vzbujali krepki govori in zdravice. Prvi je spregovoril „Gorenjskega Sokola“ starosta br. Ciril Pirc, ki je nazdravil v prvi vrsti zastopnikom naroda hrvaškega iz Zagreba, potem posebno od daljnih slovenskih periferij na jugu in na severu došlim slovenskim bratom, ki so v tako lepem številu prihili, in sploh vsem slovenskim društvom, katerih se je zbralo toliko, da veselja utripa vsakomur srce. Posebno hvalo je izrekel ljubljanskemu „Sokolu“, ki je bil koj iz početka krepke podpornik mladega gorenjskega brata in mu ves čas z dejansko ljubavjo stal ob strani. Nazdravil je dalje starosti njegovemu, poslancu dr. Tavčarju, čigar ime samo je že program in njega geslu: Vse za blaginjo in napredek naroda milega in za svobodo zlato! Govor je bil navdušeno sprejet in se je pridila nazdravljenju pristrčna ovacija, (kar se je ponovilo tudi popoldne pri odhodu in zvečer na kolodvoru, ko je občinstvo opetovano klicalo: Živio dr. Tavčar!) Imenom Hrvatov je odzdravil člen zagrebškega „Sokola“ brat Schulz, povdarjajoč staro prijateljstvo in bratstvo Slovencev in Hrvatov. Imenom obmejnih primorskih Slovencev je govoril starosta „Tržaškega Sokola“, dr. Rybač, nazdravljajoč sokolski ideji, ki se danes tako lepo dejansko kaže v tako obilni vdeležbi sokolskih društev. Ljubljanskega „Sokola“ starosta dr. Tavčar je nazdravil prebivalstvu mesta Kranj in Gorenjski sploh, Sokol bo skrbel za to, da tudi v krasno, a še malo mračno Gorenjsko pride več luči; ne kot čuk v duplini temotni naj čepč čvrsti Gorenjci, nego kakor pestri Sokol naj se dvignejo v višavo solnčne svobode. Govor je vzbujal burno odobravanje. Tajnik Dore Vernik je nazdravil narodnim damam kranjskim in dr. Tavčarjevi kot vzorni zastopnici ljubljanskega narodnega ženstva. Državni poslanec dr. Ferjančič, ki je z deželnim poslancem ravnateljem Šubicem počastil slavnost, je nazdravil županu Šavniku, ki že toliko let neumorno in tako spretno načeluje kranjskemu mestu. Podstarosta hrabrega „Celjskega Sokola“ dr. Karlovšek je s svojim krepkim govorom elektriziral v pravem pomenu besede vse navzoče. Povdarjal je težki položaj, v katerem so celjski Slovenci, ki so s razumljivim navdušenjem zapustili Celjsko zidovje, da se navžijejo slobode v krasni Gorenjski in navdušijo za daljnje delovanje, posebno pa za slavnost desetletnice, dne 15. avgusta t. l. Navdušeni klici iz sokolskih vrst in vsega občinstva: „Pridemo k Vam bratje!“ so bili dokaz, da nevstrašeni „Celjski Sokol“ vživa najtopleje simpatije povsod, kjer se ve uvaževati, kaj se pravi boriti se z brezobzirnim nasprotnikom. Ko je g. Kilar, podnačelnik gasilnega društva v Kranju, nazdravil imenom gasilcev, ki se čimdalje bolj zavedajo, da niso samo proti ognju bližnjemu svojemu v pomoč, nego da imajo tudi narodne dolžnosti, se je zaključila vrsta govorov. Mej tem se je bilo zopet razjasnilo in so se društva začela pripravljati za odhod k javni telovadbi, ki se je vršila na glavnem trgu.

(Konec prih.)

— Gostilničarji — razbojnik. Klerikalno trobentanje za tisti kongres vseh praznoglavcev, ki se bo imenoval katoliški shod, napravi utis, kakor bi klerikalci na vsak način radi razdražili ljubljansko prebivalstvo. Glasila tistih ljudi, ki se bodo kot nepoklicani gostje priklatali v Ljubljani, so zdaj začeli ljubljansko prebivalstvo kar naravnost s psovkami obkladati. „Slov. List“, ki ima v tem oziru vedno prvenstvo, in ki je nekako zrcalo surovosti in izpridenosti nekaterih duhovnikov, se je v zadnji številki obregnil ob ljubljanske gostilničarje in jih proglasil za razbojnike. Tako se upa trot človeške družbe sramotiti cel stan poštenih ljudi, poštenih davkoplačevalcev stolnemu mestu, v čigar ozidju se hoče prerediti katoliški shod. To je vendar od sile! Če bodo klerikalci tako pripravljali ljubljano na katoliški shod, potem se jim lahko posreči, da prebivalstvo prav pošteno razdražijo, potem pa naj tudi posledice sami sebi pripisejo.

— Izbruhe katoliške podivjanosti. Udeležnik včerajšnjega Peruzzijevega pogloba nam piše: Ko je cvet izanske katoliške druhal zvedel v nedeljo za Martin Peruzzijevo smrt, dal je brž duška svojemu veselju in škodoželjnosti. Več ondotnih konsumarjev slo je vsled tega v nedeljo v svojo katoliško oštarijo — mej njimi tudi neki občinski svetovalec — pit, in tam je mej pijančevanjem ta občinski svetovalec se izrazil: „Prav je, M. Peruzziya ni več, ga je že hudič vzel!“ — Taka je katoliška vzgoja na Igu!

— Iz učiteljskih krogov se nam piše: Glede nastavljanja učiteljev in učiteljic med šolskim letom je Vaš cenjeni list v 151. št. dal migljaj, da naj se razpišejo med letom pod roko podeljene službe. Ako kje kak učitelj ali učiteljica službo med letom zapusti, se ista v mnogih slučajih ne razpiše, ampak se kar brez razpisa nastavi provizorično. Sicer ima to dobro stran, da se pouk redno dalje vrši; a okrajni šolski svet naj tako službo, ki jo je provizorno podelil, proti koncu šolskega leta postavno razpiše v definitivno eventualno v provizorično nameščenje. Veliko je krajev, kjer bi bilo prosilec ali prosilk na izbero, kamor bi radi prišli starejši učitelji oziroma učiteljice; n. pr. v Šiško, a kako morejo prositi, ker ni služba razpisana. Na Barju na pr. bila je tudi služba med letom začasno zastavljena, kar je bilo umestno, da se ni pouk pretrgal; vendar jo je mestni šolski svet zdaj razpisal postavnim potom. Naj se vendar v tej zadevi ravna postavno in ne protežira posameznih novink, da se jim da služba v prijetnih krajih, dočim morajo starejše učiteljice oziroma učitelji se pokoriti Bog ve kje v puščobi. Vsaka med šolskim letom brez razpisa podeljena služba naj se razpiše koncem šolskega leta in to bo pravično.

— Z Bleda se nam piše: Nastopili so časi za učitelje, v katerih jih napada vsakdo, kdor ima čas in priliko. Zdj se oglasi kak kmetski sin in piše o učitelju kakor o kugi, ki okužuje ljudstvo. Zdj zopet udari kak kmetski fant po njem, trdeč, da raje drži s kaplanom, če tudi je o njem prepričan, da se javno laže zoper učitelja. Zdj zopet se oglasi kak nebodigatreba in kliče višje oblasti na pomoč zoper njega. Kako se zaletava znan dopisnik v „Slovenca“ od 3. julija v nadučitelja iz Ribnega, češ, kak hudodelec je, ker se druži z liberalno stranko. Prav hinavsko poprašuje s hudobnim namenom: Ali ni nikogar, ki bi zabranil, da ne bodo ljudje, ki so plačani za ljudske vzgojitelje, v največje pohujšanje poštenih starišev in ogromne večine, kar očitno se ponašali z ljudstvu najpogubnejšimi načeli? Vprašati pa tudi mi smemo: Katera najpogubnejša načela ima imenovani nadučitelj, s katerimi se celo ponaša, ki so pa v največje pohujšanje poštenih starišev? Povejte njegove grehe javno, da se ga bomo vedeli ogibati kakor kužnega človeka. Še več: Naznanite ga kot največjega pohujševalca na pristojno oblast, da ga kaznuje po resnici in pravici. Mislimo pa, da vas samo to peče, da učitelji v ogromni večini niso z vami, odtod prihaja vaša jeza in srd. In kdo bi jim zameril, da se drže napredne stranke, saj jih le ona brani, nasprotna pa tlači in ponižuje.

— **Koncert, ki ga prirede abiturientinje in abiturienti tukajšnjega c. kr. učiteljskega v zvezi s hrvatskimi abiturienti s sodelovanjem solista g. Rud. Vrabla ter vojaške godbe pod vodstvom koncertnega vodje g. Mateja Hubada, obsega samo zanimive točke. Kolikor smo dosedaj izvedeli, se pojeta pri tej priliki prvič v Ljubljani mešana zbor P. H. Sattnerja „Naša pesem“ ter Dvořakova efektivna „Himna češkega kmetstva“ s spremljevanjem glasovirja. Poleg tega poje tudi moški zbor Foersterjevo „Pobratimijo“ z bariton-solo. Program, katerega priobčimo v kratkem, obsega še več zanimivih točk. Gotovo je, da se tega koncerta, katerega čisti dobiček je namenjen „Učiteljskemu konviktu“ ter „Prešernovemu spomeniku“, ne vdeležijo samo učiteljsko iz mesta in z dežele, ampak tudi vsi prijatelji slovenskega učiteljskega od blizu in od daleč.**

— **Odbor „Russkega Kruška“** je poslal na nekatere znane rodoljube in rodoljubkinje društvena pravila s pristopnico kot vabilo do pristopnje družtvu. Po ne ljubi pomoti so se vse pošiljave premalo frankirale in so ali pa še bodo morali dotičniki plačati globo. Društveni tajnik, ki se je prepozno spomnil na svojo zмотo, da bi jo mogel popraviti, prosi torej p. n. gospodo, naj se rajši jeze na njega in njegovo nerodnost, ne pa na prekornost društva, kateremu naj vsi pristopijo kot členu, bodisi kot pravi členu po 4 K, bodisi kot ustanovniki po 50 K. S tem bodo najbolje dali duška svoji nevolji zaradi globe, ki je sicer neznatna, pa vendar vsakogar tako pogreje.

— **Inemannova odhodnica.** Včeraj se je vršila Inemannova odhodnica v „Nar. domu“, katere so se vdeležili vsi igralci in vse igralke slovenske drame ter tudi več tukajšnjih pisateljev. Odhodnica je imela prav intimen značaj. Odhajajočemu g. R. Inemannu so nazdravljali g. Gangl, g. Aškerc, g. Housa, g. Orehek in gosp. Danilo. Gosp. Inemann se je zahvaljeval vsem, povdarjaje, da mora biti drama — tudi izvirna — težišče vsakega narodnega gledališča ter naročal svojim dosedanjim kolegam in kolegijam, naj resno, samozavestno in neutrudno streme za popolnostjo. Zlel pa je, da bi tudi njegovega naslednika sprejeli Slovenci, občinstvo, časopisje in zlasti igralci kot brata in ne kot tujca.

— **Izpitni gojencev „Glasbene Matice“.** G. poročevalec včerajšnjega članka pod imenovanim naslovom nas prosi spopolniti poročilo v toliko, da je po neljubi pomoti izostal 7. letnik pri g. Prochazki. Gdč. Olga Filipič je bila zadržana vsled bolezni, udeležiti se skušnje, gdč. Ema Noll pa je igrala težko skladbo — Scherzo-Valse op. 40 Moszkowsky tehnično sigurno in jo razumno interpretirala.

— **V Rovtuh nad Logatcem** sta v nedeljo priredila dr. Krek in dr. Šušteršič shod. Ta shod je bil jako slabo obiskan, in mi bi ga ne bili niti omenili, da se ni vršil v šolskem poslopju. To pa nam absolutno ne ugaja. Šolska poslopja niso prostor za katerekoli strankarske politične shode.

— **Sleparski agentje** se oglašajo v zadnjem času večkrat tudi v naši deželi in so že marsikaterega trgovca opeharili. Navadno ujamejo trgovca na ta način v svoje zanjke, da mu ponujajo blago po cenah, po katerih ga soliden veletržec absolutno ne more dati. Tako na pr. je pred kratkim neki agent prišel v neki kraj na Dolenjskem in tam sklenil večjo kupčijo. Dajal je blago po taki ceni, da bi imel veletržec silno izgubo, če bi ga hotel poslati. Blaga tudi res ni bilo. Agent je bil namreč od trgovca vzel 6 gl. na račun in je s to svotico izginil. Trgovcem na deželi svetu jemo, naj nikar ne sklepajo kupčij z neznanimi agenti in z neznanimi firmami, zakaj v takih slučajih je trgovec navadno opeharjen.

— **Iz Litije** se nam piše: Za vožnjo s čolnom v Krško, katera se vrši, kakor že objavljeno, prihodno nedeljo, dne 15. t. m., objavilo je doslej svojo udeležbo razum litijskih izletnikov tudi nekaj gospodov iz Ljubljane. Tudi bližnje Šmartno bo častno zastopano, in najbrže se udeležijo te vožnje tudi šmarsko pevsko društvo „Zvon“. Odbor za vožnjo vnovič pozivlja morebitne vdeležence, da se sigurno javijo zadnji čas do petka, ker je treba število izletnikov pravočasno prijaviti v Krško radi obeda itd.

— **Z Dolenjskega se nam piše 9. t. m.:** V Semiču je umrl dekan Anton Aleš, duhovnik viteškega reda. Z njim je šel v jamo menda zadnji dolenjski duhovnik, ki se ni rad spuščal, če ni moral, v zdajšnji divji kurs slovenskega duhovenstva. Bil je dober učitelj mlajših duhovnikov, rodoljuben duhovnik stare šole, blag značaj. Danes ponoči je umrl Vladko Škerlj, sin novomeškega deželno sodnega svetnika, medicinar III. leta. Star človek mora v jamo, ali če umrje nadepolen, priljubljen mladenič, zrosi se vsako oko. Z železno vztrajnostjo, kakor jo je skoraj le v familiji teh Škerljev najti, je mladi mož težil po dovršenju študij in v teh zdravniških študijah si je najbrže nalezal tuberkuloze. Kako ga je škoda! Kak dober zdravnik in dober prijatelj narodov bi bil postal! Kakor da bi drugi Novomeščani izmej svoje familije koga izgubili, je vsem tužno pri srcu.

— **Nenavaden slučaj.** Minole dni je prišel kacic 70 let star pohabljen starček na bergljah iz Krškega v Ljubljano. Predstavil se je tudi nam in nam povedal dogodbo, ki je, če je resnična, vredna vse graje. Rečeni starček, ki komaj hodi in sope, je za delo popolnoma nesposoben, in ker je reven, ker ničesar nima, mu je deželni odbor podelil hiralsko ustanovo 100 K in naročil davčnemu uradu v Krškem, da jo izplača. O izplačilu omenjene ustanove nam je omenjeni starček povedal, kar se nam zdi umestno zabeležiti. Mož je erarju zaradi nezadostnega kolekovanja nekkih vlog dolžan okrog 30 K globe. Ko je prišel v davčni urad po hiralsko ustanovo, se mu je tista globa od ustanove kar na kratko odtrgala, dasi hiralske ustanove niso podvržene nobeni-eksekuciji, ampak se morajo do zadajega krajcarja izplačati. Deželni odbor je vsled tega tudi pisal davčnemu uradu v Krškem, da to ne gre, in da naj ustanovo popolnoma izplača. Omenjeni mož je na to dobil vabilo, naj pride v davčni urad po tistih 30 K. Mož je prišel in čakal in čakal... V tem je davčni urad mobiliziral eksekutorja in dve priči. Ko so v uradu starčku izplačali rečenih 30 K, ki so mu bile nepraviloma odtrgane od ustanove, in je starček stopil na hodnik, napadli so ga eksekutor in njegovi priči. Odpeli so mu „lajbelč“ in mu potom takomimeno telesne zaplembe vzeli tistih 30 K, ki mu jih je bil trenotek poprej izplačal davčni urad. Komentara k temu ne bomo pisali. Zabeležili smo, kar nam je mož povedal. Če je govoril resnico, potem moramo reči, da gotovo iz napačnega „amtseifra“ izviračoje postopanje davčnega urada ni bilo niti lepo niti na mestu.

— **Iz Rajhenburga se nam piše 9. julija:** Ob včerajšnji hudi uri tresčilo je tu v stolp starega gradu Turna. K sreči ni vžgala strela z deščicami krite strehe, kar je pravo čudo, nego samo razdrapala jo na več krajih, ter poškodovala zid in nekatera vrata. Po železni cevi je preskočila v kuhinjo železniškega paznika, kjer je omamila služkinjo, ki se pa je v pol ure zopet zavedla.

— **Sneg na Kamniških planinah.** Zadnja dva dneva padlo je na Kamniških planinah precej snega, in so pokrite iste skoro do zelenege vznožja.

— **Z doma pobegnila je 12letna Jerica Berentin s Selskegore.** Kladi se baje okrog Trebelnega.

— **Na semenj dne 9. julija** je bilo prignanih 485 konj in volov, 154 krav in 63 telet, skupaj 702 glav. Kupčija je bila srednja. Zunanjega kupca ni bilo. Kupčevali so sami domačini med saboj.

— **Z nožem zaboden.** Včeraj smo že poročali, da je bil poleg državnega koldvora v Spodnji Šiški vojak-godec Rudolf Kain z nožem sunjen in težko ranjen. O pretepu se nam še poroča, da so na vrtu neke gostilne bili trije vojaki, ki so bili precej vinjeni. Jeden izmed njih je bil potegnil bajonet in je razbijal po mizi in po stoleh, ko so ravno prišli na vrt pekovski pomočniki Franc Markič, Robert Hrovat in Jožef Skrajnar. Jeden vojakov je takoj sunil Hrovata, kar je dalo povod prepiru. Pekovski pomočniki, ki so bili tudi pijani, so se hoteli umakniti in so šli z vrta na cesto, vojaki pa so šli za njim in je jeden vojak z bajonetom vdaril Franceta Markiča po roki, da mu jo je presekal. Franc Markič in Jožef Skrajnar sta potegnili nože in suvala okoli sebe, Hrovat pa se je branil s palico. Ko se je vojak Rudolf Kain zgrudil ranjen na

tla, so pekovski pomočniki zbežali. Franc Markič je bil aretiran v Šiški, Roberta Hrovata in J. Skrajnarja pa je včeraj mestna policija izsledila in prišla. Pri J. Skrajnarju so dobili krvav nož in krvave manšete. Vsi trije pekovski pomočniki se nahajajo sedaj na Žabjeku.

— **Aretovanje.** Mestna policija je prišla včeraj v mestu Jožefa Kokca z Ribjega v kamniškem okraju, kateri je sumljiv, da je dne 20. junija t. l. se vtihotapil v hišo Franciške Avšičeve v Zalogu šte. 9 in ji ukradel nikelnasto uro vredno 20 kron in nekaj denarja.

— **Prijatelj slivovke** je 17letni postopač Karl Lampič iz Ilovice št. 7. Dne 28. junija t. l. je peljal Franc Stepic, posestnik v Spodnji Slivnici po Dolenjski cesti domov na vozu sodček, držeč 8 litrov slivovke. Karl Lampič je to opazil in se je prisedel vzadej na voz. Peljal se je na vozu do gozda „pri rudečem križu“, tukaj pa se je zmuznil z voza in vzel seboj sodček s slivovko in je zbežal v gozd. Ko se je kmet ozrl nazaj po vozu, ni bilo več sodčka na njem in ne fanta. Stepic je to pozneje na znanil policiji in ta je takoj sumničila Karola Lampiča, da je on tatvino izvršil, ker je že znan uzmovič in specialist v tatvinah z vozov. Karol Lampič je bil prijet in je tudi priznal, da je ukradel sodček s slivovko, katerega je skrnil v gozdu na Golovcu, kamor je hodil potem slivovko pit. Pred dnevi pa je tudi njemu tat ukradel sodček s slivovko.

— **Popadljiv pes.** V Gospodskih ulicah je pes hranilničnega uradnika Pavla Ebnerja napadel dijaka Franceta Szantnerja in ga vgriznil v levo stegno in v desno roko.

— **Prepir na cesti.** Trije pekovski pomočniki so se danes ponoči na sv. Petra cesti sprli in je jeden celo potegnil nož in letel za drugima po cesti, dokler ga ni vstavil policaj.

— **Brez cvenka je prišel v Grčarjevo gostilno delavec Franc Anžič in si naročil „štetan, tega boljšega“.** Ko pa je bilo treba plačati, ni bilo cvenka v žepu. Natakarcica je zahtevala plačila, to pa je še Anžiča razjezilo, da je začel natakarcico psovati in razbijati po mizi. Mir je napravil policaj.

* **Samomorilci na Dunaju.** Letos se je v mesecu juniju usmrtilo izredno mnogo ljudi. Lani je bilo v juniju 24 samomorilcev, letos pa — 60! Med temi se je 15 moških in 3 ženskih obesilo, 13 moških in 1 ženska ustrelilo, 2 moška in 10 ženskih se je ubilo, skočivši skozi okno, 8 moških in 1 ženska so se vrgli v Dunav, 3 moški in 1 ženska se je zastrupilo, 2 moška sta si prerezala žile in 1 moški se je vrgel pod vlak. V prvih šestih mesecih l. 1900 se je usmrtilo na Dunaju 256 ljudi, in sicer 194 moških in 62 ženskih. Grozno število!

* **Morilec oproščen.** 32letni rudokop Fr. Jelinek je zabredel s svojimi štirimi otroci v toliko bedo, da je obupal. Peljal je otroke v gozd, taval z njimi več ur lačen sém in tjá in hotel končno vse postreliti. Dva je res ustrelil, tretjega obstrelil, četrti pa mu je ušel. Praški pogotniki so ga oprostili, ker je ravnal v obupu. Le radi rabe orožja brez orožnega lista je dobil 24 ur zapora.

* **Napadlec angleškega prestolonaslednika oproščen.** Sipido, ki je ustrelil na princa Waleskega, ko se je v vlaku peljal skozi Bruselj, je bil pred porotniki oproščen. Porotniki so sicer potrdili, da je kriv čina, toda zanikali so vprašanje glede zavestnosti. Tudi soobtoženci, Meert, Meire in Peuchot, so bili oproščeni. Vsem se je očitalo, da so socialni demokrati, a sedaj se je izkazalo, da je bila vsa aféra le velika blamaža za policijo.

Književnost

— **„Zvonček“.** List s podobami za slovensko mladino. Štev. 7. ima tole vsebino: Jutro. Pesem. Zložil Fr. Žgur. — Ena, dve in tri. Pesem. Zložila Vida. — Zjutraj. Pesem. Zložil. A. Rapè. — Luca. Pesem. Zložil B. Baebler. — Tri orjaške hruske. Povest. Spisal Ivan Stukelj. — Pred vihito. Pesem. Zložil Otton Zupančič. — O modrem mandarinu. Priobčil Fr. Podgornik. — Nosek. Pesem. Zložil Zmagoslav. — Palček ali stržek. Po Erjavcu opisal Lad. Ogorek. — Kadar se prepirata dva, je vselej tretji na dobičku. Priobčil Iv. Podgornik. — Želja. Pesem. Zložil Modest. — Sosedov

Pavelček. Spisal Simon Palček. — Tam, tam... Pesem. Zložil Fr. Žgur. — Iz zlatih skledic. Spisal Ivo Trošt. — Stojan in Anka. Spisal Leon Poljak. — Rebus, uganka, demant, utrinki. Cvetice. Besede. A. Funtkove, uglasbil Iv. Bartel. Drobiž. Tudi ta številka ima veliko število slik in sličic.

Telefonska in brzojavna poročila.

Škofjaloka 10. julija. Županstvo je danes novovoljeno. Županom je bil jednoglasno izvoljen g. notar Lenček, svetovalci so: gg. Avgust Šušnik, Čarman, dr. Arko in Flis.

Dunaj 10. julija. Preiskava proti drju Živnemu radi žaljenja Veličanstva je dognana in so se akti odstopili državnemu pravdnistvu, da dvigne obtožbo.

Dunaj 10. julija. Štajerski državni poslanec Lorber je iz zasebnih razlogov odložil svoj mandat.

Brno 10. julija. Dne 15. t. m. bo tu velik shod moravskih Čehov. Zajedno priredi nemška napredna stranka tukaj shod zaupnih mož. Zaupni možje nemške nacionalne stranke so sklicani na dan 22. t. m. v Olomuc.

Budimpešta 10. julija. Z ozirom na oficiozno razglasilo, da Avstro-Ogrska sploh ne misli poslati vojaštva na Kitajsko, pravi „Budap Tagblatt“, ki ima tesne zveze z vojaškimi krogi, da ima vlada vendarle ta namen. List zastopa mnenje, da vladno prikrivanje njenih namer ni umestno, in da bi bilo bolje, ako bi se poskusilo, pridobiti simpatije prebivalstva za tako ekspedicijo.

London 10. julija. O umoru nemškega poslanika v Pekinu, Kettelerja, so se izvedele strahovite posameznosti. Kitajci so ga vsega krvavega vrgli v neko jamo in ga do vratu zasuli s peskom, potem pa so mu izbočili oči in mu izrgali jezik.

London 10. julija. Dne 9. t. m. je prišel neki sel angleškega poslanika Macdonalda iz Pekina v tabor združenih evropskih armad in prinesel pismo, v katerem naznanja Macdonald, da je bil do 9. t. m. samo nemški poslanik Ketteler umorjen in da stori princ Čing kar mu mogoče, da reši ostale poslanike in sploh Evropece.

London 10. julija. Nekaterim listom se poroča, da je 10.000 mož evropske vojske na potu v Tsientsin.

Poslano*

Če bodo klerikalni pobalini v istem smislu napredovali, kakor se je videlo pri počenjanju razupitega Štefeta in njegove „Vihre“ pred kratkim v Vevčah, se bode tudi nam kolesarjem začela slaba goditi.

Cesta v Kranj namreč ni več varna za kolesarje, če se bo pustilo po tej zgorej imenovanega klatiti se s svojimi somišljeniki.

Trije kolesarji smo napravili včeraj popoldne izlet v Kranj, da si ogledamo sokolsko slavnost. Ker je začel pretiti dež, obrnili smo sredi Medvod in Kranja, da se naglo rešimo pod streho.

V Medvodah naleti prvi kolesar na tropo ljudi, ki je zavzela celo cesto. Na njegovo zvonjenje in glasno kričanje se je večina umaknila na obe strani ceste. To pa našemu Štefku ni bilo prav in iz zgolj škodoželjnosti se postavi kolesarju povprek tako, da je ta le komaj mogel mimo. Ko Štefek zagleda za njim vozečega kolesarja, se prav široko razkorači in roke od sebe moleč ovira prehod. Kolesar ga je moral s silo od sebe suniti, da ni bil od njega podrt. Zdajci zagrabi Štefek dva moža s silo pod pazduho tako, da bi vsaj tretji kolesar ne mogel mimo. Ker je poslednji glasno kričoč opozarjal ljudi, da se umaknejo, in ga primoral, da stopi s kolesa, češ, da je neumestno vozariti mimo krščansko-socialnega shoda!

Vpraša se, ali ni cesta v Medvodah dovolj široka, da bi se po nje sredini mogel voziti posamezen kolesar mimo par zagrizenih klerikalcev? Jeli postopanje Štefetovo tako, kakor bi se je moralo zahtevati od olikanega človeka? Menimo, tako počenjanje zasluži, če ne Žabjek, vsaj — Studenec!

Kolesarji.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali mesto venca na grob dragemu tovarišu Vladimiru Škerlju graški medicini: P. Pertot 6 K, E. Dereani 4 K, A. Brecej 3 K, Ž. Lapajne 2 K, E. Mayer 2 K, G. Nikolov 2 K, I. Hudelist 2 K, I. Kartin 1 K, P. Kanc 2 K, R. Jug 1 K, skupaj 25 K. — To vsoto so darovatelji danes poslali družbinemu vodstvu.

Poslano.*)

Proti gospodu, ki je dné 9. t. m. raznesel v „Laibacher Zeitung“ lažnjivo vest, da so se vršili v moji gostilni krvavi ekscesi, bodem sodnijsko postopal, ako mi ne dá zadoščenja s tem, da prekličo to vest v „Laib. Zeitung“, „Slovenskem Narodu“ ter „Slovenču“, ker meni toli prijaznega gospoda dobro poznam.

V Spodnji Šiški, 10. julija 1900.

Ognjevit Kozjek
krčmar in posestnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1370)

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljšo sredstvo za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd. Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (9-28)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“, M. Leustek-a v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 4. julija: Ivana Pfeifer, tesarjeva žena, 40 let, legar.

V hiralnici:

Dne 6. julija: Karol Mahorčič, orožn. stražmojster, 62 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
9.	9. zvečer	737,9	10,6	sl. sever	skoro obl.	
10.	7. zjutraj	738,7	8,3	sl. zhszsh.	megla	
	2. popol.	735,7	20,1	sr. jzahod del. obl.		80 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 12,3°, normalna: 19,6°.

Dunajska borza

dne 10. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,55
Skupni državni dolg v srebru	97,10
Avstrijska zlatna renta	115,60
Avstrijska kronska renta 4%	97,--
Ogrska zlatna renta 4%	115,55
Ogrska kronska renta 4%	90,90
Avstro-ogrške bančne delnice	1710,--
Kreditne delnice	684,25
London vista	242,27 1/2
Nemški drž. bankove za 100 mark	118,57 1/2
20 mark	23,69
20 frankov	19,29
Italijanski bankovci	90,80
C. kr. cekini	11,33

Franja Deisinger, roj. Pečnik, naznanja v svojem in svojih otrok ter ostalih sorodnikov imenu tužno potrtta vest, da je preminul nje nepozabni soprog, gospod

Jan Deisinger

c. kr. sodni kancelist

ki je bil danes dopoldne ob 11. uri v 48. letu nenadno odzvan iz tega življenja. Pogreb bo jutri sredo dne 11. julija ob 4. uri popoldne na pokopališču v Stari Loki. Sv. maše za dušnico se bodo brale v raznih cerkvah. (1369)

Škofja Loka, dne 9. julija 1900.

(Mesto vsacega družega obvestila.)

Globoko užaljeni javljamo, da je po Božjem sklepu danes 9. julija 1900 ob 6 1/2 uri zjutraj umrl gospod

Vladimir Škerlj

cand. med.

23 let star, previden s sv. sakramenti. Pogreb bo 10. julija 1900 ob 6 1/2 uri popoldne.

Sv. maše za dušnico se bodo čitale v obeh tukajšnjih cerkvah.

Novo mesto, dne 9. julija 1900.

Ivan Škerlj, c. kr. sodn. svjet. oče. — Ana Škerlj roj. Trdin, mati. — dr. Milan Škerlj, c. kr. avskultant, Ljubivoj Škerlj, cand. phil., Ana Škerlj, Ivan Škerlj, Stanke Škerlj, bratje in sestra.

Prosimo tihega sočalja! (1365)

Akademsko teh. društvo „Triglav“ v Gradcu javlja vsem svojim častnim, bivšim in sedanjim članom, da je umrl večletni bivši njegov član, gospod

Vladimir Škerlj

cand. med.

dne 9. julija t. l., po dolgotrajni, mučni bolezni, doma v Novem mestu.

Pogreb blagega pokojnika bo danes, 10. t. m., popoldne ob 6 1/2 uri v Novem mestu.

Blag mu spomin!

V Gradcu, dné 10. julija 1900.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osobni vlak v Jesenje. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osobni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Bčeneec

se sprejme pod dobrimi pogoji v trgovino z mešanim blagom pri

J. Modic-u v Novi vasi pri Rakeku.

Več se izve pri dotičniku. (1333-3)

Zaradi odpotovanja se proda nekaj pohištva

jako ceno (1366-1) na Resljevi cesti št. 18, I. nadstr.

Kateri?

gospodov trgovcev želi sprejeti pomočnika, špecerista, koji ima v 25 letu dobra večletna spričevala, blagovoli svoje vprašanje staviti pod poste restante št. „2001 B. R.“ Ljubljana. (1353-2)

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in posebnega vrta s paviljonom, se odda od 1. avgusta t. l. naprej za letno najemščino 250 gld. (1311-4)

Vpraša naj se pri hišnem posestniku gosp. V. Hanušu, Kuhnova cesta št. 21, nasproti domobranski vojašnici.

Zahvala.

Dne 1. julija 1900 je pogorelo moje pri c. kr. priv. zavarovalnici „Avstr. Phönix“ na Dunaji, katerega zastop je v Ljubljani v uršulinskem poslopju, zavarovano poslopje.

Zavarščino imela bi plačati že dne 5. maja, a vsled revščine tega nisem mogla storiti. Ne oziraje se na to, je vsejedno genéralni zastopnik gospod Josip Prošenc škodo cenil in izplačala se mi je vsa zavarovalna svota. Takega postopanja ne smatram jaz samo za kulanco, temveč tudi za velikodušni dar. Zahvaljevam se za darilo, priporočam omenjeno zavarovalnico kar najtopleje vsem zavarovanja potrebnim gospodarjem.

Bog plati! (1346-3)

Ljubljana, dne 6. julija 1900.

Marija Kadunc, Ilovica 48.

Lekarna Piccoli pri angelju v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Malinčev sirup

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani

se prireja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovitih jagod v srebrnim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in baker.

Steklenica z 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 1,30. Razpošila se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuni z K 1,10, 100 kilogr. = 100 kron. (1368-1)

Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogerski monarhiji proti povzetju z K 5,30.

Zahvala.

V noči od 24.—25. rožnika udarila je strela v šolsko poslopje v Št. Gotardu ter provzročila 60 kron škodo.

Banka „Slavija“, pri kateri je poslopje zavarovano, je škodo v polnem znesku takoj kulantno poravnala, za kar jej bodi najsrčnejša zahvala.

Krajni šolski svet v Št. Gotardu nad Trojanami dné 7. julija 1900.

Fran Konšek
prvosednik.

Prodajalnica

z mešanim blagom

odda se radi rodbinskih razmer v nekem trgu na No'ranjskem pod ugodnimi pogoji

takoj v najem.

Ponudbe na upravnitvo „Slov. Nar.“ pod J. L. (1367-1)

Pridno in pošteno

deklico

dobrih starišev, katera ima veselje do trgovine in gostilne, se sprejme takoj. Prednost imajo one, katere znajo nekoliko kuhati in šivati. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravnitvo „Slovenskega Naroda“ pod naslovom „Zvestoba“. (1335-3)

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi pripadajočimi prostori na Rimski cesti šte. 10 v I. nadstropju se odda z mesecem avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. (1051-21)

Trgovski pomočnik

spreten prodajalec, večš slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, izurjen v specerijski, galanterijski in železninski stroki, želi svoj sedanji prostor spremeniti. — Vstop 15. avgusta ali 1. septembra.

Cenjene ponudbe pod soliden št. 180 na upravnitvo „Slov. Naroda“. (1327-3)

Na prodaj

je par dobro vvoženih pristno bosenskih konj (arabskega pokolenja) z naprso opravo, in napol pokrit kaleselj s snemljivo streho, dalje fini (1352-2)

salonski glasovir

pristen Bösendorfer iz palisandrovega lesa, dobro ohranjen. — Povpraša naj se pri F. M. Schmitt-u, Pred škofjo 2.

Srajce, kravate, svilnato blago se popolnoma

sukneno, platneno in drugo manufakturno blago

po polovičnih cenah

nepreklicno le do konca julija t. l.

prodaja (1178-11)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

Nepreklicno do 20. julija 1900

bode se od srede 4. julija naprej na

Sv. Petra nasipu št. 2

radi pomanjkanja prostora v glavni prodajalni vse vrste manufakturnega in oblačilnega blaga po vsaki le mogoči najnižji ceni prodajalo.

Z odličnim spoštovanjem

(1323-3)

K. Schumi & C.

„pri novi tovarni“.

Dunajska cesta št. 6. LJUBLJANA. Sv. Petra nasip št. 2.

Preko meje naše domovine

širi se glas o izbornih testeninah „Prve kranjske tovarne testenin Žnidaršič & Valenčič v Htr. Bistrici“.

Zanesljivo prave so le v zaklopnihah po 1/2 kg. z najino firmo.

Trgovcem cenike zastoj in poštine prosto. (880-11)